

Sygn. akt I C 3544/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący : Sędzia SR Joanna Łakomska - Grzelak

Protokolant : Justyna Umińska

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2019 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa (...) **Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G.**

przeciwko **B. P.**

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G. na rzecz B. P. kwotę (...) (trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 3544/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 października 2018 roku (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wniósł o zasądzenie od B. P. kwoty 10.378 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów procesu. Podniósł, iż dochodzona wierzytelność wynika z umowy pożyczki nr (...) zawartej przez pozwaną z (...) spółką z o.o. z siedzibą w W. w dniu 9 października 2017 roku. W dniu 10 października 2017 roku wierzyciel pierwotny dokonał przelewu wierzytelności z powyższej pożyczki na rzecz powoda. Z uwagi na niewywiązanie się przez pozwaną z umowy pożyczki została ona wypowiedzenia i z dniem 23 kwietnia 2018 roku stała się wymagalna. Na dochodzoną pozwem kwotę składa się: 4.852,61 złotych tytułem niespłaconego kapitału pożyczki, 691,80 złotych tytułem sumy odsetek umownych oraz 4833,14 zł tytułem sumy opłaty przygotowawczej oraz opłaty administracyjnej, naliczonej zgodnie z warunkami umowy.

(pozew – k. 3 – 4v.)

W odpowiedzi na pozew B. P., wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu. Jednocześnie pozwana zgłosiła zarzut: braku legitymacji czynnej powoda, nieudowodnienia roszczenia co do zasady i wysokości, zarzut przedwczesności i przedawnienia roszczenia powoda oraz zarzut stosowania w treści umowy będącej źródłem zobowiązania klauzul niedozwolonych.

(odpowiedź na pozew – k. 47 - 51)

Na dalszym etapie strony podtrzymały swoje stanowisko w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 października 2017 roku sporządzony został formularz dla umowy pożyczki ratalnej numer (...), która miała zostać zawarta między (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., a B. P.. Całkowita kwota pożyczki uzyskana przez pozwaną miała wynosić 5.000 zł. Natomiast całkowity koszt pożyczki wskazany w formularzu wynosił 5671,64 zł i składała się na niego kwota prowizji w wysokości 4.999,80 zł oraz łączna kwota odsetek w wysokości 671,84 zł z roczną stopą oprocentowania w wymiarze 10% w skali roku. Tym samym całkowita kwota do spłaty przez pozwaną miała wynosić 10.671,84 zł. Umowa miała obowiązywać do dnia 9 kwietnia 2020 roku, zaś jej spłata miała nastąpić w 30 miesięcznych ratach w wysokości 355,73 zł każda z rat. W celu udzielenia pożyczki pożyczkobiorca winien dokonać rejestracji oraz utworzyć profil na stronie internetowej pożyczkodawcy (§ 3.2). Po wydaniu pozytywnej decyzji o udzieleniu pożyczki ratalnej, pożyczkodawca miał bezzwłocznie w terminie nie dłuższym niż 14 dni, przekazać kwotę pożyczki ratalnej pożyczkobiorcy poprzez przelew na rachunek bankowy. W przypadku niespłacenia pożyczki ratalnej zgodnie z harmonogramem rat powodować to miało powstanie zadłużenia przeterminowanego, od którego pobierane miały być odsetki za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie (§7.1).

(potwierdzona za zgodność oryginałem kserokopia formularza umowy pożyczki ratalnej – k. 5-16 i 18; potwierdzona za zgodność oryginałem kserokopia harmonogramu rat – k. 17; kserokopia formularza informacyjnego – k. 72 - 77)

W dniu 10 października 2017 roku (...) spółka z o.o. z siedzibą w W. zawarła z (...) Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Niestandardyzowanym Funduszem Sekurytyzacyjnym z siedzibą w G. umowę sekurytyzacji, na mocy której (...) spółka z o.o. w W. miała przenieść na powoda wierzycelności określone umową. W załączniku wymieniono także wierzycelność przysługującą względem B. P. w kwocie 10.671,64 zł. Umowa została podpisana przez osoby mające być pełnomocnikami stron (poświadczona za zgodność z oryginałem kserokopia umowy – k. 43 – 45).

W dniu 7 lutego 2018 roku sporządzono adresowane do pozwanej wezwanie do zapłaty kwoty 722,24 zł do dnia 21 lutego 2018 roku pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki nr (...)V._e7R w związku z nieuregulowaniem rat w grudniu 2017 roku i styczniu 2018 roku (poświadczona za zgodność z oryginałem kopia wezwania – k. 19-20).

W dniu 9 marca 2018 roku w imieniu powoda sporządzono wypowiedzenie umowy pożyczki nr (...)V._e7R w związku z nieuregulowaniem zaległości w wysokości 1.444,41 zł wraz z wezwaniem do dokonania spłaty całej zaległej kwoty w nieprzekraczalnym terminie 23 marca 2018 roku, informując, iż cała pozostała do spłacenia kwota pożyczki, na dzień 9 marca 2018 roku wynosi 9.861,52 zł, a brak wpłaty we wskazanym terminie spowoduje rozpoczęcie biegu okresu wypowiedzenia wynoszącego 30 dni (poświadczona za zgodność z oryginałem kopia wypowiedzenia – k. 21-22)

W dniu 24 kwietnia 2018 roku w imieniu powoda sporządzono zawiadomienie do pozwanej o zmianie wierzyciela (poświadczona za zgodność z oryginałem kopia zawiadomienia – k. 13).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie załączonych przez strony w trakcie niniejszego postępowania dokumentów, które to nie były przez żadną ze stron kwestionowane.

Powód wbrew spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu nie udowodnił zawarcia przez pozwaną umowy pożyczki ze Spółką (...). Złożony fragment umowy nie zawiera jakichkolwiek podpisów, a powód nie wykazał aby pozwana złożyła wniosek o pożyczkę za pośrednictwem strony internetowej pożyczkodawcy, założyła i posiadała aktywny profil klienta u pierwotnego wierzyciela i potwierdziła wolę zawarcia jakiegokolwiek pożyczki. Nie został złożony regulamin określający zasady rejestracji na stronie internetowej pożyczkodawcy oraz tworzenia profilu. Złożony formularz informacyjny nie zawiera jakichkolwiek danych pożyczkobiorcy, zwłaszcza danych pozwanej. Samo dysponowanie danymi pozwanej nie jest dowodem zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki, zwłaszcza, że B. P. jest stroną wielu procesów dotyczących zwrotu zaciągniętych pożyczek, a zatem jej dane mogą być dostępne dla Funduszu z wielu źródeł.

Pomimo zaprzeczenia tej okoliczności przez pozwaną Fundusz nie przedstawił dowodu wykonania umowy pożyczki poprzez przekazanie pozwanej rzekomo pożyczonej kwoty.

Brak jest również dowodów wysłania, a tym bardziej doręczenia pozwanej jakiegokolwiek korespondencji po przelewie wierzytelności, w szczególności wypowiedzenia rzekomej pożyczki. Złożone kopie książek nadawczych nie mogą być dowodem przesłania pozwanej konkretnych pism bowiem nie jest możliwe zweryfikowania co przesłano, a pisma i zapisy w książce nie zawierają oznaczeń indywidualizujących korespondencję. Co więcej pisma, poza zawiadomieniem o przelewie, odnoszą się do pożyczki numer 5V._e7R, a wypisana pożyczka z danymi pozwanej ma numer (...) i z niej powód wywodzi roszczenia zgodnie z uzasadnieniem pozwu. Oświadczenie pełnomocnika powoda, iż jest to ta sama umowa nie jest wystarczające.

Powodowy Fundusz nie złożył także jakichkolwiek dokumentów potwierdzających, iż osoby podpisujące umowę sekurytyzacji były upoważnione do reprezentacji jej stron, a fragment zaczerpniętej w większości tabelki trudno uznać za dokument wobec braku jakiegokolwiek jego powiązania z umową i brak podpisów.

Przedłużenie powodowi terminu na wnioski dowodowe zgodnie z jego wnioskiem nie skutkowało uzupełnianiem brakujących dokumentów, które nie wpłynęły dotychczas.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Stosownie do art. 720 § 1 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Stosownie do przepisu art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W myśl art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę. Art. 232 k.p.c. dotyczy ciężaru dowodu w znaczeniu formalnym tj. kto powinien przedstawiać dowody, a art. 6 k.c. - ciężaru dowodzenia w znaczeniu materialnym tj. kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r., V CSK 129/05, LEX nr 200947).

Rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzenia w celu uzupełniania lub wyjaśniania twierdzeń stronie wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. W orzecnictwie Sądu Najwyższego ta kwestia była przedmiotem wielu orzeczeń – jak choćby wyroku z dnia 12 grudnia 2000 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt V CKN 175/00, opublikowanego w OSP 2001/7-8/116, uchwały składu siedmiu sędziów z 19 maja 2000 roku w sprawie o sygnaturze akt III CZP 4/00, opublikowanej w OSNC 2000/11/195, wyroku z dnia 24 czerwca 1998 roku w sprawie o sygnaturze akt I PKN 194/98, opublikowanego w OSNAP 1999/13/425 oraz wyroku z dnia 25 września 1997 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt II UKN 271/97, a opublikowanego w OSNAP 1998/14/430. Główna idea, którą Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela, jest następująca: sąd podejmuje z urzędu inicjatywę dowodową jedynie w sytuacjach szczególnych. Obecnie obowiązek dowodzenia obciąża same strony. Możliwość przewidziana w zdaniu drugim powołanego wyżej art. 232 k.p.c. stanowi jedynie wspierające uprawnienie sądu. W żadnym razie nie może prowadzić do zastępowania stron w spełnianiu ich obowiązków. Już na marginesie warto zaznaczyć, że działanie sądu z urzędu w sytuacji nieuzasadnionej może prowadzić do naruszenia jednej z naczelnych zasad (wywiedzionej z treści art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), a mianowicie prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron.

Stosownie do art. 509 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią; wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

W postępowaniu sądowym nabywca wierzytelności obowiązany jest udowodnić, że przysługiwała ona pierwotnemu wierzycielowi (por. wyrok SN z dnia 12 lipca 2006 r., V CSK 187/06, M.Prawn. 2006/16/849, LEX nr 402304).

Powód jako nabywca wierzytelności, a jednocześnie profesjonalista w zakresie działalności windykacyjnej, winien dysponować całością dokumentacji związanej z dochodzonym roszczeniem. Cesjonariusz nabywa bowiem wierzytelność w wysokości, jaka przysługiwała cedentowi. W toku postępowania powód winien wykazać, iż zbywcy wierzytelności przysługiwała ściśle określona wierzytelność i z jakiego wynikała tytułu oraz udowodnić jej wymagalność. Po zbyciu wierzytelności dłużnik może bowiem nadal podnosić zarzuty przysługujące mu w stosunku do pierwotnego wierzyciela (art. 513 § 1 k.c.).

Na podstawie powołanego przepisu dłużnik może stawiać zarzuty dotyczące stosunku wewnętrznego między cedentem a cesjonariuszem, a w szczególności kwestionować prawidłowość *causae* przelewu, skoro bowiem skutkiem pierwotnego braku prawidłowej przyczyny umowy lub jej następczego upadku jest bezwzględna nieważność czynności prawnej, oddziaływająca *erga omnes*, to okoliczność ta może być przedmiotem zarzutu każdej osoby mającej interes prawny w stwierdzeniu tej nieważności, a więc, rzecz jasna, także dłużnika (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 1998 r., sygn. akt III CKN 387/97). Zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie, przyjmuje się zgodnie, że w wyniku przelewu

w rozumieniu art. 509 k.c. przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy, stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy w pierwszej kolejności odnieść się do zarzutu nieudowodnienia roszczenia powoda co do zasady. W ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała bowiem, iż umowa pożyczki została faktycznie zawarta. Zgodnie bowiem z załączonym przez powoda formularzem umowy w celu udzielenia pożyczki pozwana winna dokonać rejestracji oraz utworzyć profil na stronie internetowej pożyczkodawcy. Natomiast po wydaniu pozytywnej decyzji o udzieleniu pożyczki ratalnej, poprzednik prawny powoda miał bezzwłocznie w terminie nie dłuższym niż 14 dni, przekazać kwotę pożyczki ratalnej pozwanej, poprzez przelew na rachunek bankowych. Jak już wskazano wyżej strona powodowa nie załączyła jednak żadnych dowodów, które potwierdzałyby, iż pozwana utworzyła profil klienta na stronie internetowej pożyczkodawcy. Co więcej brak jest dowodów potwierdzających ich doszło do przekazania kwoty pożyczki pozwanej. Powód nie załączył chociażby potwierdzenia przelewu kwoty pożyczki na rachunek bankowy pozwanej. Należy zatem uznać, iż tylko z tych przyczyn strona powodowa nie udowodniła zasadności dochodzonego roszczenia i już tylko z tych względów powództwo podlegało oddaleniu.

Niemniej jednak wątpliwości Sądu budzą także okoliczności wypowiedzenia hipotetycznie zawartej umowy pożyczki. Załączono do akt niniejszej sprawy zarówno kopię wypowiedzenia, jak i kserokopię pocztowej skrzynki nadawczej oraz wydruk w zakresie śledzenia przesyłek pocztowy. Jednakże w ocenie Sądu nie sposób powiązać załączonego wypowiedzenia z nadanymi przez Kancelarię (...) S.A. przesyłkami pocztowymi. Z uwagi na powyższe Sąd uznał za zasadny zarzuty braku wymagalności i zarzut przedwczesności roszczenia wywiedziony przez pozwaną. Okoliczności te Sąd zobowiązany był również wziąć pod uwagę z urzędu jako rzutujące na właściwe zastosowanie prawa materialnego.

Pozwana podniosła także szereg innych zarzutów. Podniesiono zarzut braku legitymacji czynnej powoda z uwagi na brak właściwej umowy cesji. Kolejnym zarzutem był zarzut nieudowodnienia roszczenia co do wysokości, z uwagi na niewykazanie sposobu wyliczenia kwoty kapitału oraz doliczonych należności ubocznych. Strona pozwana podniosła także zarzut stosowania w treści umowy pożyczki klauzul abuzywnych w zakresie postanowień odnoszących poza odsetkowych kosztów pożyczki, które to stanowić miały obojętne przepisów o odsetkach maksymalnych.

Z uwagi na fakt, iż za zasadny uznany został zarówno zarzut nieudowodnienia istnienia dochodzonego roszczenia oraz jak i braku wymagalności, a tym samym przedwczesności roszczenia, w ocenie Sądu odnoszenie się do wyżej opisanych zarzutów stało się bezprzedmiotowe. Wspomnieć jedynie wypada, że złożone dokumenty i fragmentaryczna

tabela bez opisu i podpisów nie mogą być uznane za wystarczające dla stwierdzenia dokonania skutecznego przelewu jakiegokolwiek wierzytelności Spółki (...) na powoda, a zwłaszcza wierzytelności wobec pozwanej.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zasądzając na rzecz pozwanej kwotę 3617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą to składają kwoty: 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 3600 zł wynagrodzenia pełnomocnika w stawce minimalnej (§ 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 - obowiązującego na datę złożenia pozwu). Ani stopień skomplikowania sprawy ani nakład pracy pełnomocnika pozwanej nie uzasadniały przyznania mu wynagrodzenia w podwójnej wysokości, zwłaszcza, że Sądowi wiadomo z urzędu, iż reprezentuje on pozwana w wielu procesach podnosząc tożsame zarzuty poparte przeważnie tymi samymi argumentami.